

**РЕАДАПТАЦІЙНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В ДОВГИХ КІСТКАХ ПІСЛЯ ТРЕНУВАННЯ ДІНАМІЧНИМИ
ФІЗИЧНИМИ НАВАНТАЖЕННЯМИ В УМОВАХ ОПРОМІНЕННЯ
ТА СОЛЕЙ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ**

Шепєлев А.Є.

Науковий керівник - проф. Сікора В.З.

СумДУ, кафедра нормальної анатомії

Метою нашої роботи було визначення темпів поздовжнього і поперечного росту довгих кісток молодих тварин під дією малих доз іонізуючого випромінювання та солей важких металів на тлі фізичних навантажень. Динаміку поновлюваних процесів вивчали через 1 день, 7, 14 добу після експеримента. Остеометрія проводилась за W. Duerst. Моделювання динамічних фізичних навантажень проводили в третбані за методикою В.В. Алексєєва та В.І Без`язичного (1969) в нашій модифікації.

Експериментальні тварини були поділені на 2 групи. Першу групу тренуваних тварин (15 щурів) опромінювали на установці "Rocus" в сумарній дозі 0.2 Гр протягом місяця. Одночасно щурі отримували з питною водою солі цинку(0.5 мг/л), хрому(0.1 мг/ л) і свинцю(0,1 мг/л). Друга група тварин (15 щурів) відрізнялися від першої дозою опромінення 0,3 Гр. Контрольна група тварин - (10 щурів), протягом місяця виконувала динамічні фізичні навантаження в третбанні.

Аналіз остеометрії кісток експериментальних тварин свідчить про зменшення основних показників в першій серії на 5-9%, у другій - на 8-13% в порівнянні з контролем, що значно менше ніж у нетренованих щурів.

Таким чином треновані тварини значно легше переносять дію несприятливих чинників зовнішнього довкілля. Помірні фізичні навантаження є коригуючим фактором впливу опромінення та солей важких металів на ріст та формоутворення довгих кісток скелету.